

Keskkonnasõbraliku puuvilja- ja marjakasvatuse toetus

Fond	EAFRD
Sekkumisliik ¹	Keskkonna-, kliima- ja muud majandamiskohustused (artikkel 65)
Territoriaalne kohaldumisala ²	Riiklik
Asjaomased erieesmärgid ning kui vajalik, sektoripõhised eesmärgid ³	<p>Sekkumise põhieesmärgiks on panustada strateegikava erieesmärki 5 – edendada säästvat arengut ja selliste loodusvarade nagu vesi, muld ja õhk tõhusat majandamist.</p> <p>Lisaks panustab sekkumine veel:</p> <p>erieesmärki 4 – panustada kliimamuutuste leevendamisse ja nendega kohanemisse ning säästvasse energiasse;</p> <p>erieesmärki 6 – panustada elurikkuse kaitsesse, edendada ökosüsteemi teenuseid ning säilitada elupaiku ja maastikke;</p> <p>erieesmärki 9 – parandada EL-i põllumajanduse reageerimist ühiskonna nõudlusele toidu ja tervise osas, sealhulgas säästval moel toodetud ohutu ja toitev toit, toidu raiskamise vähendamine, loomade heaolu.</p>
Tulemusindikaator(-id)	<p>R.12. Kliimamuutustega kohanemine: kliimamuutustega parema kohanemise kohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.14. Süsiniku säilitamine mullas ja biomassis: heitkoguste vähendamise ning süsiniku sidumisvõime säilitamise ja/või suurendamise kohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p>

¹ Art. 99(a)

² Art. 99(b)

³ Art 99(c); art. 42; art.48; art. 52(2); art.60(3)

	<p>R.18. Mulla kvaliteedi parandamine: mulla majandamist toetavate halduskohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.20. Vee kvaliteedi kaitse: vee kvaliteediga seotud halduskohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.21. Toitainete säästlik haldamine: toitainete parema haldamise kohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.27. Elupaikade ja liikide säilitamine: bioloogilise mitmekesisuse säilitamist või taastamist toetavate halduskohustustega hõlmatud põllumajandusmaa osakaal</p> <p>R.37. Pestitsiidide säästlik kasutamine: pestitsiidide kasutamisega kaasnevate ohtude ja mõju vähendamiseks pestitsiidide säästva kasutamiseni viivate toetatud erimeetmetega seotud põllumajandusmaa osakaal</p>
Toetuskõlblikud taotlejad ⁴	Põllumajandusega tegelevad isikud

Sekkumiste olemuse/nõuete kirjeldus, mis tagab efektiivse panuse erieesmärgi saavutamisse.⁵

Toetuse üldeesmärgiks on soodustada keskkonnasõbralikumate praktikate rakendamist nii tava- kui ka mahepõllumajanduslike aianduskultuuride kasvatamisel.

Spetsiifilisteks eesmärkideks on tagada tarbijatele tervislikum toit, soodustada looduslikku taimekaitset, luues elupaiku kasuritele, vähendada toitainete leostumist mullast, siduda süsinikku ja aidata kaasa bioloogilise mitmekesisuse säilimisele põllumajandusmaastikus. Lisaks on eesmärgiks vähendada taimekaitsevahendite kasutamist tavatootmises.

Sekkumist rakendatakse hektaripõhise toetusena maaelu arengu sekkumisliigi „Keskkonna-, kliima- ja muud majandamiskohustused“ abil. Sekkumine on tegevuspõhine, sellega võetakse viieaastane kohustus kasvatada puuvilja- ja marjakultuure keskkonnasõbralikult. Sekkumise sihtgrupiks on põllumajandusliku tegevusega tegelevad füüsilisest isikust ettevõtjad või juriidilised isikud. Meede koosneb tervikuna valitavast põhimeetmest ning lisameetmetest, mida taotleja saab soovi korral lisaks valida.

⁴ Art. 99(d)

⁵ Art. 99(c)

Põhitegevuse nõuded:

- Toetusõiguslikul põllumajandusmaal ei tohi kohustuseperioodi jooksul kasutada üldhävitava toimega herbitsiide (näiteks glüfosaati). Nõue võimaldab vähendada üldhävitava toimega umbrohutõrjevahendite negatiivset mõju inimese tervisele ja looduskeskkonnale. Nõue jääb välja mahepõllumajandustootjate põhipaketist.
- Feromoonpüüniste kasutamine. Toetusõiguslikul põllumajandusmaal, millel kasvatatakse viljapuid, hoitakse kohustuseperioodi iga kalendriaasta 1. maist kuni 31. augustini õunamähkuri, ploomimähkuri, õunakoi ja õunapuu võrgendkoi avastamiseks feromoonpüüniseid. Püünised peavad olema paigutatud tihedusega vähemalt üks püünis iga 0,3 hektari suuruse toetusõigusliku põllumajandusmaa kohta. Nõue aitab kaasa kahjurite õigeaegsele avastamisele ja tõrjemeetmete rakendamisele.
- Bioloogilist mitmekesisust toetavate väikeelementide (alla 0,01 ha) kasutamine – toetusõiguslikule põllumajandusmaale paigutatakse elurikkust soodustavaid elemente vähemalt kaks elementi igal 0,3 hektari suurusel maa-alal (putukate ja lindude joogianum, vanad kõdunevad notid, kivikuhil, oksakuhil, lindude pesakast, röövlindude istumiskoht, putukapesa, mesitarud, milles peetakse mesilasi).
- Toetusõigusliku põllumajandusmaa iga põllu või samal massiivil asuvatest samasse ühikumääragrupperi kuuluvatest põldudest moodustunud ühtse maa-ala vähemalt ühel küljel peab olema kuni 10 meetri laiune looduslikest või kultuurtaimedest koosnev puude või põõsastega maastiku joonelement või kiviaed, kus on lubatud kuni nelja meetri pikkused katkestused, mis loetakse toetusõigusliku maa hulka. Uue heki või puuderea rajamisel peab see vastama HPK heki või puuderea definitsioonile. Selle tegevusega soodustatakse elupaikade ja liikide säilimist ning maastikulist mitmekesisust.
- Viljapuude ja marjapõõsaste reavahed hoitakse vähemalt kahe kolmandiku ulatuses rohukamaras või orgaanilise multši all. See aitab vähendada toitainete leostumist, suurendab süsiniku sidumist mullas ja panustab looduslike putukate elupaikade mitmekesistamisse.
- Viljapuude ja marjapõõsaste võrad on hooldatud. Nõue võimaldab vähendada taimehaiguste levikut.
- Mullaproovid. Taotleja korraldab mullaproovide võtmise arvestusega, et iga kuni kolme hektari toetusõigusliku põllumajandusmaa kohta võetakse üks mullaproov, millest määratakse mulla happesus, taimedele omastatava fosfori, kaaliumi, magneesiumi, kaltsiumi, vase, mangaani ja boori sisaldus. See võimaldab hinnata ja analüüsida muldade seisundit ning väetustarvet.

- Säästliku toitainekasutuse abivahendi kasutamine. Nõue sisustatakse ja lisatakse siis, kui tööriist on valmis.
- Kohustuslik algkoolitus ja täiendkoolitus – selle käigus antakse edasi parimad keskkonnasõbralikud aianduspraktikad, vajalikud teadmised taimetervisest ja elurikkuse olulisusest.

Lisategevuste nõuded:

- Herbitsiidide mittekasutamine – soodustatakse mehaanilist või muud keemiliste taimekaitsevahendite vaba umbrohutõrjet, et vähendada pestitsiidide mõju looduskeskkonnale. Tegevus on viieaastase kohustusega, seda ei saa valida mahepõllumajandustootjad.
- Juurde toodava orgaanilise multši kasutamine puuvõrade all või põõsaridades – see aitab vältida umbrohtumist ja toitainete leostumist ning suurendab süsiniku sidumist mullas. Seda lisategevust võib võtta iga toetusõigusliku põllu kohta eraldi, üheaastase kohustusena (v.a põllule, kuhu taotletakse järkjärgulise niitmise lisategevust).
- Järkjärguline niitmine – selleks et soodustada tolmeldajate ja teiste kasurite elutegevust, hooldatakse rohukamaras olevaid reavahesid üle rea, nii et erinevus rohu kõrguses oleks märgatav. Seda lisategevust võib võtta iga toetusõigusliku põllu kohta eraldi, üheaastase kohustusena (v.a põllule, kuhu taotletakse juurde toodava orgaanilise multši kasutamise lisategevust).

Asjakohaste baastaseme elementide kindlaksmääramine (nt asjakohane GAEC või kohustuslikud majandamisnõuded (SMR)), kui kohaldatav ning selgitus, kuidas kohustus ulatub kaugemale kohustuslikest nõuetest⁶

Toetuse saaja täidab oma põllumajanduslikus tegevuses ja kogu põllumajandusliku majapidamise maal kohustuslike majandamisnõudeid ning maa heas põllumajandus- ja keskkonnaseisundis hoidmise nõudeid.

- Taotleja peab korraldama enne taimekaitsevahendi kasutamist taimekahjustajate seire ning kandma andmed seire kohta veeseaduse alusel peetavasse põlluraamatusse.
- Taotleja kannab andmed majapidamise põllumajandusmaal tehtud tegevuste kohta veeseaduse alusel peetavasse põlluraamatusse.

⁶ Art. 99(c)

Toetuskõlblikkuse tingimused⁷

- Toetust võib taotleda põllumajandusliku tegevusega tegelev füüsilisest isikust ettevõtja ja juriidiline isik, kes harib maad õiguslikul alusel, st on maa omanik või omab kehtivat rendilepingut.
- Toetusõigusliku põllu pindala hulka arvestatakse ka põllu otstes asuvad kuni 15 m laiused teenindusalad.
- Põld, millele toetust taotletakse, peab asuma põllumassiivil, mis on kantud põllumajandustoetuste ja põllumassiivide registrisse.
- Põllumajandusmaa on toetusõiguslik, kui viljapuud ja marjapõõsad on olemas toetuse taotlemise hetkel.
- Toetust võib taotleda vähemalt 0,3 hektari suuruse põllumajandusmaa kohta, kus kasvatatakse viljapuid või marjapõõsaid.

Toetusmäärad/toetuse ühikumäärad/arvutusmeetodid (kaasa arvatud diferentseerimine territooriumide rühmade kaupa, kui kohaldatav) ning vajadusel lühike selgitus, miks just need on sobilikud sihttasemeteks saavutamiseks, arvestades baastaset⁸

⁷ Art. 99(d)

⁸ Art. 99(f)